

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnilstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni list dobe
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vratice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 14.

V Mariboru, dne 4. aprila 1901.

Tečaj XXXV.

Pisanka.

Ko so se štajerski slovenski državni poslanci na Dunaju ločili v dva kluba, trebalo se je bati, da ta ločitev ne bo ostala brez posledic na domače spodnještajerske razmere. Premnogo naših rodoljubov in rodoljubnih volilcev je odločno zahtevalo, da dr. Ploj in Robič morata izstopiti iz hrvatsko-slovenskega kluba, ne zaradi tega, ker tudi ta klub stoji po svojih pravilih na krščanski podlagi, ampak zaradi tega, ker je ta klub dal streho dr. Tavčerju, možu torej, pod kojega pokroviteljstvom se na Kranjskem tako srdito bije boj zoper katoliško cerkev in zoper gospodarsko organizacijo. Tudi naš list se je koj skrajša pridružil tej zahtevi.

Medtem smo bili obveščeni, da se v hrvatsko-slovenskem klubu dela na to, da se ustavi našemu narodu pogubno pisarjenje in delovanje Tavčerjevo in njegovih ožjih prijateljev na Kranjskem, ali pa da se nekateri poslanci tega kluba, med njimi tudi dr. Ploj in Robič, ločijo od dr. Tavčarja, naj si to že na način, da sami izstopijo iz tega kluba, ali pa da izstopi dr. Tavčar. Ko je bil naš list o tej gotovo pošteno nakani naših poslancev obveščen, je naenkrat umolknil. Smatrali smo za svojo dolžnost, da sedaj ne smemo delati nikakih težav lojalnemu prizadevanju naših poslancev dr. Ploja in Robiča. Naše molčanje se je široko spodnještajerske domovine krivo razlagalo in od mnogih strani zelo pikro obsojalo. Očitalo se nam je, da smo neodločni, da einčamo med Tavčarjem in katoliškonarodnimi poslanci, da samo iz farizejstva naglašamo potrebo katoliških načel v politiki, da dajemo potuho dr. Ploju in Robiču, in druga enaka očitavanja so nam letala v obraz. Dogodki zadnjih dni pa so nam dokaz, da je naše zadržanje bilo popolnoma pravilno. Iz Dunaja se nam namreč poroča, da je dr. Tavčar izstopil iz hrvatsko-slovenskega kluba. Prepričani smo, da nam sedaj naši somišljeniki zopet vrnejo svoje popolno zaupanje ter nam v zadoščenje pripoznajo, da je naše molčanje bilo politično modro in previdno.

Dr. Ploj in Robič sta s tem, da sta dosegla izstop dr. Tavčarja, darovala vsem spodnještajerskim Slovencem, ki so res samo zavoljo narodovega blagora vneti za slogo, lepo pisanko za letošnjo Veliko noč. Pregnala sta temen oblak, ki je plaval zadnji čas nad Spodnjim Štajerjem ter pretil uničiti našo slogo. Pregnala sta strah od svojih volilcev, ki so mislili, da sta sklenila nerazrušno zvezo z nasprotniki naše vere in naših kmetško-gospodarskih interesov. Če sta se morala v zadnjem času tudi veliko truditi in če bosta tudi v bodoče predmet srditih napadov, naj jih to ne vznemirja, plačilo in zadoščenje jima naj bo, da se jima sedaj

vrne zaupanje njenih katoliških, kmetških volilcev.

Spodnještajerski rodoljubi pa bodo sedaj lahko zopet naprej složno delovali za okrepitev verskega prepričanja in življenja med našim vrlim ljudstvom, za njegove narodne pravice in za njegov gospodarski napredek. Naše moči se ne bodo razcepljale za strankarske boje, ampak se spajale v plodnosno, narodu koristno delovanje.

Sedaj, ko je dr. Tavčar izstopil iz hrvatsko-slovenskega kluba, ni tudi nobene ovire več, da se združita oba kluba, v katerih se nahajajo jugoslovanski poslanci, namreč slovansko središče in hrvatsko-slovenski klub, v en klub. To želi naše ljudstvo, a to zahteva tudi naša jugoslovanska politika, katera se je pred leti iz Kranjskega tako krepko povdarjala in bila po vseh jugoslovanskih deželah z velikim navdušenjem sprejeta. Poslanci iz »Slovanskega središča« bodo imeli sedaj priložnost tudi dejansko pokazati, da je njih ravnanje v zadnjem času bilo narekovano po načelih, ne pa morda po osebnostih. Vsak Slovenec pa, ki je res dobre volje, bo sedaj delal na to, da se oba kluba čim prej združita ter si prizadeval to delo pospešiti ne pa ovirati. Iz tega stališča se nam zdi vsega obsojanja vredno pisanje tržaške »Edinosti« od zadnjega ponedeljka, ki je na jako prozoren način začela sugerirati naši javnosti mnenje, kakor da bi bil izstop dr. Tavčarja iz hrvatsko-slovenskega kluba brezpogojna kapitulacija pred eno osebo, pred dr. Šusteršičem. Od tega lista, ki se sicer cedi samega rodoljubja in sloge, pač nihče ne bi pričakoval take pisave.

Vsem somišljenikom in prijateljem našega lista želimo vesele velikonočne praznike!

Pesek v oči.

Od Pesnice.

Dne 4. maja 1900 je sklenil deželni zbor štajarski, da plača za uravnavo pesniške struge v tretjem njenem oddelku dežela štajarska 26.000 kron, če odda vlada enako svoto; vsa poprava bi namreč stala 52.000 K. Ta sklep se je glasil tako, da se naj poprava pesniške struge izvrši, če le mogoče, že leta 1900.

Vsled vsakoletnega večkratnega poplavljenja po Pesnici so hudo prizadete občine Formin, Trgovec, Cvetkovec in Velika Nedelja.

Te občine so se pred nekaterimi tedni obrnile do državnega poslanca g. Žičkarja, naj posreduje na Dunaju, da vlada izplača zahtevano svoto z 26.000 K in se naj delo vsaj v spomladi 1901 prične.

A kaj nam poroča naš poslanec? Neverjetno! »Ne v poljedelskem, ne v notranjem ministerstvu ne vedó še ničesar o sklepu deželnega zbora in tudi ne morejo odločevati v tej zadevi, dokler deželni zbor štajarski enake zahteve

vladi ne predlaga.« Preteklo bo skoraj leta dni, kar je deželni zbor napravil ta sklep, in vendar se še baje vedno vršijo pogajanja med namestnijo in deželnim odborom, bi se li popravila pesniška struga. Zdaj so se menda odprle oči onim lahkomišljenim posiliposlancem iz ptujskega okraja, ki so preteklo leto hodili romat v Gradec. Ali se ne meče na ta način spodnještajarskim prebivalcem samo le pesek v oči, če se delajo v Gradcu sicer sklepi, ugodni za spodnji Štajar, ki se pa nikakor ne izvršujejo? To dejstvo zopet jasno kaže, kaj imamo iz Gradca pričakovati. Ne dajo nam ničesar, a včasih nam vržejo le pesek v oči s sklepom, ki ga pa nočejo izvršiti.

Državni zbor.

Mariborsko učiteljsiše.

Preteklo leto so vprašali poslanci Žičkar in tovarši ministra za uk in bogočastje, zakaj ne skrbi za to, da se pri zrelostnem izpitu na mariborskem učiteljsišču izprašuje tudi v slovenskem jeziku, kakor to odločno zahteva § 64 organizacijskega statuta. Minister je ostal na dolgu s svojim odgovorom, gotovo zato, ker bi moral priznati, da se na imenovanem zavodu postopa popolnoma nepostavno. V seji 27. marca t. l. je poslanec Žičkar ponovil to interpelacijo, pristavil pa še tole važno točko: »Ali namerava minister izvršitev odloka organizacijskega statuta s tem omogočiti, da se nastavlja na c. kr. učiteljsišču v Mariboru le take učne moči, ki so popolnoma z možne slovenskega jezika ustno in pismeno?« Glavni vzrok, zakaj ni mogoče na mariborskem učiteljsišču pri izpitu sprašati v slovenskem jeziku, je ravno v tem, ker so nastavljeni učitelji, ki ne razumejo slovenskega jezika.

Volitev v delegacijo.

Vsako leto se snide avstrijska delegacija z ogersko, da dovolita stroške za vojake in za skupne zunanje zadeve naše monarhije. Vlada namerava letos sklicati delegacije že zdaj pred Velikonočjo. Tej zahtevi so se pa uprle mnogotere stranke v poslanski zbornici, večidel radi tega, ker bi morda vlada ne hotela po praznikih zopet sklicati državnega zbora, ko so se ji vojaki za tekoče leto že dovolili in bi se zdaj tudi že izvolile delegacije. Osobito vsenemska, socijalno demokratična in pa skrajna češka stranka so se hudo upirale izvolitvi delegacije. Moralo se je po imenih glasovati. Toda izvolitev delegacije se je sklenila s 198 proti 105 glasovi. Kakor druge postave v volitvah je kaj krivična tudi ta postava o izvolitvi delegacije. Vseh Slovencev se šteje okoli 1 milijon in 200.000 duš. Lahov pa le okoli 700.000. In vendar imajo Lahi v delegaciji 4 zastopnike,